

نهضت جاودانه حسینی

پروژه مروری بر علل جاودانگی و ماندگاری

نهضت الهی امام حسین علیه السلام

سهریر مطیعی طالقانی

سرشناسه: مطيعي طالقاني، سهر، ۱۳۴۵ هـ ش
 عنوان و نام پديدآور: نهضت جاودانه حسيني، پژوهشي در علل جاودانگي و ماندگاري نهضت الهي امام
 حسين عليه السلام / سهر مطيعي طالقاني.
 مشخصات نشر: قم: روضه العباس عليه السلام، ۱۳۹۲
 مشخصات ظاهري: ۱۶۸ ص
 وضعيت فهرست نويسي: فبيا
 شابک: ۹۷۸۶۰۰۶۴۳۱۱۹۲
 يادداشت: کتابنامه.
 يادداشت: نمايه.

موضوع: حسين بن علي عليه السلام، امام سوم، ۴ - ۶۱ هـ. ق. واقعه كربلا، ۶۱ هـ. ق. تأخير، عاشورا، تأخير.
 شابک: ۹۷۸۶۰۰۶۴۳۱۱۹۲
 رد: ۲۹۷/۴۵۳۴
 شماره کتابخانه: ۳۱۵-۳۱۳

نهضت جاودانه حسيني

سهر مطيعي طالقاني

ناشر: نشر روضه العباس عليه السلام

امور فني و رايانه‌اي: مؤسسه پژوهشي روضه العباس عليه السلام

چاپ: یکم ۱۳۹۲

شابک: ۹۷۸۶۰۰۶۴۳۱۱۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰

قيمت: ۶۰۰۰ تومان

roze_alabbas@yahoo.com

مراکز پخش:

- قم: خ دورشهر، شماره ۲۲، پلاک ۴۸، تلفن: ۳۷۷۳۰۳۹۵
- قم: خ ارم، پاساژ قدس، طبقه همکف، پلاک ۱۰۷، کتابفروشي موسوي، تلفن: ۳۷۸۳۱۳۶۸، همراه: ۰۹۱۳۱۵۱۶۰۷۱
- مشهد: خ آخوند خراساني، شماره ۲۰/۱، کوچه دبيرانستان فروغ، جنب مسجد الزهرا عليه السلام، کتابفروشي طالبيان، تلفن: ۸۵۵۵۹۴۷
- مشهد: خ آيت الله بهجت ۲، پاساژ گنجينه کتاب، کتابفروشي يوسف، تلفن: ۲۲۴۰۰۷۲۰
- اصفهان: خ چهارباغ پايين، کتابسراس حکمت، تلفن: ۲۲۴۰۶۰۸

حق چاپ محفوظ است

فهرست نگاشته‌ها

سرآغاز ۱۱

بخش یکم

نگاهی گذرا به شخصیت امام حسین (ع) / ۲۱

شخصیت بی‌نظیر ۲۳

نهضت امام حسین (ع) در یک نگاه ۲۸

عاشورا چه روزی است؟ ۳۲

بخش دوم

ویژگی‌های امام حسین (ع) و جاودانگی نهضت او / ۳۹

نهضت ماندگار و جاودانه ۴۱

نگاهی به خصایص حسینی ۴۵

۱. مظهر آزادی و عدالت خواهی ۴۵
۲. مظهر عزّت و افتخار ۴۷
۳. مظهر شجاعت و شهامت ۵۰
۴. مظهر صداقت ۵۴
۵. مظهر صبر و ایستادگی ۵۷
۶. مظهر رسیدگی به خلق الله ۶۰
۷. مظهر سبادت واقعی ۶۳

بخش سوم

عوامل فطری و جاودانگی نهضت امام حسین (علیه السلام) / ۶۷

- عاشورا و همگامی با فطرت انسانی ۶۹
- دشمن عاشورا و رفتارهای غیر فطری ۷۲
۱. خودداری از دادن آب ۷۲
۲. شهید کردن کودک شیرخوار ۷۵
۳. هتک حرمت ۷۸
۴. شهادت مظلومانه امام حسین (علیه السلام) ۸۱
- گریه عامل دیگر جاودانگی ۸۴

بخش چهارم

عوامل اجتماعی و جاودانگی نهضت امام حسین (ع) / ۹۱

- امام حسین (ع) محور حق ۹۳
۱. اصلاح طلبی و احقاق حق ۹۵
۲. امر معروف و نهی از منکر ۹۹
۳. بصیرت و آگاهی ۱۰۶

بخش پنجم

نقش آفرینی حضرت زینب (ع) و جاودانگی

نهضت امام حسین (ع) / ۱۱۵

- فصل جدیدی از حادثه دلخراش کربلا ۱۱۷
- زینب کبری (ع) و رسالت الهی ۱۲۰
- تأثیر تبلیغی سخنان حضرت زینب (ع) ۱۲۴
- گوشه‌ای از سخنان زینب کبری (ع) در کوفه ۱۲۷
- تحلیلی از سخنان حضرت زینب (ع) ۱۳۰

- ۱۳۲ سخنان زینب کبری علیها السلام و شکست یزید
 ۱۳۸ حضرت زینب علیها السلام و دفاع از امامت
 ۱۴۱ خطبه امام سجاد علیه السلام و اهداف نهضت الهی امام حسین علیه السلام
 ۱۴۵ عزاداری اهل بیت علیهم السلام و جاودانگی نهضت

فهرست ها / ۱۵۳

- ۱۵۵ فهرست آیات
 ۱۵۷ فهرست روایات
 ۱۶۲ فهرست منابع

www.ketab.ir

سرآغاز

حمد و سپاس بی پایان خدایی را که پروردگار جهانیان است.
درود و صلوات بر شریف‌ترین آفریدگان و فرستادگانِ خدای
مهربان حضرت محمد ﷺ و بر خاندان او که پاک‌ترین و پاکیزه‌ترین
مخلوقات هستند.

درود و سلام خاص بر سرورِ جوانانِ اهل بهشت؛^(۱) پنجمین
شخصیت الهی اصحاب کساء که آیه تبارک در حق آنان نازل شد^(۲) و
خدای سبحان آن‌ها را این گونه ستود و فرمود:

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُم تَطْهِيراً﴾؛^(۳)

خدا می‌خواهد که هر گونه رجس و پلیدی را فقط از شما
خاندان نبوت بزداید و شما را پاک و پاکیزه گرداند.

۱. کنز العمال: ج ۱۳ ص ۶۶۱، مناقب: ص ۲۰۷، العمد: ص ۴۰۲، اسد الغابه: ج ۲ ص ۱۸.

۲. صحیح مسلم: ج ۷ ص ۱۳۱، فضل آل البيت: ص ۲۳ و ۲۶، انباء الرسول فی كربلاء:
ص ۲۴.

۳. احزاب: ۳۳.

به راستی او کیست؟

او حسین علیه السلام است که «فرشته وحی الهی جبرائیل، پیامبران والامقام؛ آدم، نوح، ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب علیهم السلام و حضرت محمد صلی الله علیه و آله و عده زیادی از فرشتگان سر مبارکش را در آغوش گرفتند و آن را بوسیدند و بر او نماز خواندند»^(۱)

این حسین کیست که عالم همه دیوانه اوست

این چه شمع است که جانها همه پروانه اوست
او حسین علیه السلام است که سر زلفان جهانیان در مورد او می فرماید:

هنگامی که حامل نور وجود حسین علیه السلام بودم در شبهای تاریک به چراغ نیاز نداشتم؛ چرا که به هر طرف روی می آوردم نور باران می گشت.^(۲)

او حسین علیه السلام است که خداوند متعال در ستایش شخصیت و عظمت او بر سمت راست عرش نوشته:

إِنَّ الْحُسَيْنَ مِصْبَاحُ الْهُدَى وَ سَفِينَةُ النَّجَاةِ^(۳)؛

به راستی که حسین علیه السلام چراغ فروزان هدایت و کشتی نجات است.

۱. مدینه المعاجز: ج ۴ ص ۱۳۴۰.

۲. بحار الانوار: ج ۴۳ ص ۲۷۳.

۳. مدینه المعاجز: ج ۴ ص ۵۲ حدیث ۱۰۸۰.

او حسین علیه السلام است که خود فرمود:

مَنْ ذَكَرَنَا عَنْدهُ فَقَاصَتْ عَيْنَاهُ وَلَوْ مِثْلَ جَنَاحِ الذَّبَابِ غَفَرَ اللَّهُ
ذَنْبَهُ وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ؛^(۱)

نزد هر کسی نام من ذکر شود و چشم‌هایش اشک بگیرد؛
گرچه به اندازه بال مگس باشد، خداوند همه گناهان او را
می‌بخشد حتی اگر به اندازه کف دریا باشد.

او حسین علیه السلام است که پیامبر صلی الله علیه و آله در مورد او و برادر ارجمندش
امام حسن علیه السلام فرمود:

إِنَّ ابْنِي هَذَا مِنْ رَحَائِلِي مِنَ الدُّنْيَا؛^(۲)

این دو فرزند من از گزای من از دنیا هستند.

او حسین علیه السلام است که پیامبر صلی الله علیه و آله در مورد او فرمود:

اللَّهُمَّ إِنِّي أُحِبُّ حُسَيْنًا فَأَحِبَّهُ وَأَحِبُّ مَنْ أَحَبَّهُ؛^(۳)

خدایا! من حسین را دوست می‌دارم پس تو نیز او را دوست
بدار و دوست بدار هرکس او را دوست می‌دارد.

او حسین علیه السلام است که نهضت او بر اساس اراده ماندگار

۱. بحار الانوار: ج ۴۴ ص ۲۷۸.

۲. اسد الغابة: ج ۲ ص ۱۹، كنز العمال: ج ۱۳ ص ۶۷۳.

۳. مستدرک الحاكم: ج ۳ ص ۱۷۷.

خداوند متعال است که قرآن کریم می فرماید:

﴿مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ﴾^(۱)

چیزهای که در اختیار شماست (از نعمت های دنیا) فانی

شدنی است، اما آنچه که نزد خداست باقی و ماندگار است.

آری، نهضت امام حسین علیه السلام یک نهضت الهی و مکتب فکری

است که اینک چهارده قرن از آن می گذرد هنوز هر روز جدیدتر و

باطراوت تر می گردد.

سالار شهیدان حماسه ای ماندنی آفرید که جان تازه به اسلام و

تداوم آن تا قیام امام عصر علیه السلام بخشید.

او یک دانشگاه معنوی بنا و جبراد آورد که دارای روح ارشاد و

اصلاح است و هر انسانی که دارای طبع و روح تجددطلبی باشد آن را

با جان و دل می پذیرد. دانش آموزان مکتب حسینی هیچ گاه از

درس ها، عبرت ها و پیام های آن ملال و خستگی ندارند.

دشمنان اسلام و باطل گرایان می خواستند بنا شهادت امام

حسین علیه السلام ندای اسلام را خاموش کنند؛ اما سخت در اشتباه بودند.

چرا که از سویی، دلاورانی که در رکاب امام حسین علیه السلام جنگیدند و به

شهادت رسیدند همواره زنده اند و مرگشان عین زندگی آنان اثر

می‌گذارد. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْيَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ﴾^(۱)

البته نپندارید که شهیدان راه خدا مردند، بلکه زنده به
حیات ابدی شدند و در نزد خدا متنعم هستند.

پایان زندگی هر کس به مرگ اوست

جز مرد حق، که مرگ او آغاز دفتر است

آغاز شد حیات حسینی به مرگ او

وین قصه، رمز آب حیات و کوثر است

و از سوی دیگر، واقعه عاشورا بر اساس فرمان و اراده الهی رقم

خورد و آیا فوق اراده خداوند می‌تواند حاکم باشد؟!

بنابراین، آنانی که می‌خواستند نور الهی را برای همیشه خاموش

کنند؛ در حقیقت خودشان به فراموشی سپرده شدند که خداوند

مهربان می‌فرماید:

﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ
كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾^(۲)

۱. آل عمران: ۱۶۹.

۲. صف: ۸.

می‌خواهند نور خدا را به گفتار باطل، طعن و مسخره خاموش کنند و البته خدا نور خود را هر چند کافران خوش ندارند تمام و به پایان خواهد رسانند.

حادثه‌ای که با شهادت سالار شهیدان رقم خورد با حوادث دیگر متفاوت بود و خدا آن را جاودانه کرد تا فرزند امام حسین علیه السلام یعنی آخرین جانشین پیامبر، امام عصر علیه السلام آن را به پایان رساند؟ در جهان فانی از هر لحاظ هولناک‌تر وجود دارد؛ اما پایدار نمی‌مانند؟ ولی فاجعه‌سایه‌سور از هر لحاظ با وقایع دیگر قابل مقایسه نیست.

نهضت امام حسین علیه السلام فرازمانی و مکانی است و یاد پیشوای آن واقعه جانگداز مانند شعله آتش در قلوب مؤمنان شعله می‌کشد که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

إِنَّ لِقَتْلِ الْحُسَيْنِ حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَنْ تَبْرُدَ أَبَدًا؛^(۱)

به راستی که کشته شدن حسین علیه السلام آتشی در دل‌های مؤمنان قرار گرفته که هرگز سرد نمی‌شود.

هم چنین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

إِنَّ لِلْحُسَيْنِ فِي بَوَاطِنِ الْمُؤْمِنِينَ مَحَبَّةً مَكْتُومَةً؛^(۱)

برای حسین را در دلهای مؤمنان محبتی زرف و
پنهان است.

در فرازی از زیارت امام حسین علیه السلام این گونه می خوانیم:

أَشْهَدُ أَنَّكَ نُورُ اللَّهِ الَّذِي لَمْ يُطْفَأْ...؛^(۲)

من شهادت می کنم که تو همان نور خدایی که هرگز
خاموش نمی شود. و شهادت می دهم که تو همان نور
پیامبر صلی الله علیه و آله. حضرت علی علیه السلام، فاطمه زهرا علیهما السلام و امام
حسن علیه السلام هستی؛ چرا که همه پنج تن آل عبا از نور واحد
آفریده شده اند.^(۳)

و سلام و درود بر آن سر مقدس و عجیب تو که هنگامی که بر نیزه
بود، قرآن می خواند^(۴).

۱. معارف و معارف: ج ۲ ص ۷۴۶، بحار الانوار: ج ۴۳ ص ۲۷۳.

۲. مفاتیح الجنان، زیارت امام علیه السلام در نیمه شعبان.

۳. مقتضب الاثر پیرامون ائمه اثنی عشر: ص ۱۱۷.

۴. الثاقب فی المناقب: ص ۳۳۴.

آری، باید امام حسین علیه السلام را شناخت و به علت جاودانگی نهضت امام حسین علیه السلام پی برد و این موضوع بسیار مهم و حیاتی را در خصائص حسینی، عوامل فطری، عوامل اجتماعی... و نقش حضرت زینب علیها السلام در پایداری آن جست و جو کرد.

البته در این زمینه افزون بر دانشمندان و اندیشمندان شیعی بسیاری از علما و نویسندگان اهل تسنن؛ چه در گذشته و چه در قرن حاضر کتاب‌های زیادی به زبان عربی و فارسی قلم فرسایی کرده‌اند؛ چه تاریخی که به صورت نقل وقایع و چه به شیوه تجزیه و تحلیل آن که همه آن‌ها بیانگر شخصیت والای امام حسین علیه السلام و عظمت او هستند و حکایت از یک واقع نابرابر بین حق و باطل و بین ظلم و عدالت می‌کنند.

این ضرورتی است که مورد توجه دانشمندان قرار گرفته است؛ چرا که آن چه از آیات قرآن کریم با کمک توضیحات تأویلی و روایات استفاده می‌شود، این که: تمام مسلمانان، به خصوص شیعیان مدیون امام حسین علیه السلام و نهضت خونین و تاریخ ساز آن بزرگوار هستند.

اگر امروز نام اسلام در جهان می‌درخشد و فرد فرد بشر از نعمت اسلام و احکام قرآن بهره می‌برند... همه و همه به خاطر همان راه الهی است که امام حسین علیه السلام آن را زنده کرد و با فداکاری، ایثارگری،

شهامت، از جان گذشتگی، عزّت و افتخار اوست که امروزه پرچم اسلام با عزّت و شکوه برافراشته شده است. خداوند متعال در قرآن کریم می فرماید:

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا﴾^(۱)

انسان را به احسان در حق پدر و مادر سفارش کردیم.

در تفسیر این آیه چنین آمده:

امام حسین علیه السلام سالار پدران است و احترام او واجب؛ از این رو آن حضرت برگزیده همه انسان ها حق دارد.^(۲)

بنابراین، لطف خدا و بنایت امام عصر علیه السلام شامل حال ما شد تا با پژوهش در این زمینه، بتوانیم ذری از آن حق را ادا کنیم.

در این پژوهش کوتاه با یاری خدا و توفیقات امام عصر علیه السلام سعی شده از منابع مکتوب تاریخی نقلی و تا حدودی تحریری دست اول استفاده شود؛ گرچه کتاب های زیادی از دید پژوهشگر مخفی مانده اند.

البته نام نامی امام حسین علیه السلام و واقعه کربلا همواره در طول تاریخ با زندگی بشر آمیخته و عجین گشته و پیروان مکتب حسینی از روزی که مادرانشان به آن ها شیر می دادند همراه آن اشک، غم و اندوه امام حسین علیه السلام را گوارای وجودشان می کردند.

۱. احقاف: ۱۵.

۲. تفسیر نور الثقلین: ج ۵ ص ۱۱.

از این رو به یقین می‌توانیم که میلیاردها انسان تحت تأثیر نام امام حسین علیه السلام قرار گرفتند و از واقعه عاشورا بهره بردند. این پژوهش، به علت جاودانگی نهضت امام حسین علیه السلام پرداخته و در چند بخش سامان یافته است.

۱. نگاهی گذرا به شخصیت امام حسین علیه السلام.
 ۲. ویژگی‌های امام حسین علیه السلام و جاودانگی نهضت او.
 ۳. عوامل نظری و جاودانگی نهضت امام حسین علیه السلام.
 ۴. عوامل اجتماعی و جاودانگی نهضت امام حسین علیه السلام.
 ۵. نقش آفرینی حضرت زینب علیها السلام و جاودانگی نهضت امام حسین علیه السلام.
- امید است که این پژوهش در رگه، آفریدگار امام حسین علیه السلام و خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام به ویژه امام عصر علیه السلام که منتقم خون پاک جد بزرگوارشان هستند، پذیرفته شود و مورد استفاده پژوهش‌گران و حقیقت‌جویان قرار گیرد.

قم، محرم ۱۳۹۰

سهراب مطیمی طالقانی